

#ASKDRAGHI VIDEOKLIPPIDE TEKSTID

Facebook'i kaudu on esitatud küsimus majanduse elavnemise kohta Euroopas. Ismail Itaaliast soovib teada: „Millal taastub Euroopa täielikult majanduslangusest?”

Tegelikult on Euroopa juba langusest üle saanud. Kuid majanduslangus oli äärmiselt tõsine, tõenäoliselt – või tegelikult üsna kindlasti – kõige tõsisem majanduskriis pärast eelmise sajandi 30ndate aastate suurt majanduslangust.

Miljonid inimesed kaotasid töökoha ja noorte jaoks muutus töö leidmine üha raskemaks.

Nüüd on Euroopa majandus juba peaaegu neli ja pool aastat järjest elavnenud. Tööhõive on kõrgem kui kunagi varem. Viimase kolme ja poole aasta jooksul on loodud seitse miljonit uut töökohta.

Kuid siinjuures tuleb olla ettevaatlik, sest nende andmete taga peituvad erinevad reaalsused.

Eelkõige tuleb parandada nende töökohtade kvaliteeti. Sageli on töökohad ajutised või osalise tööajaga.

Olukord on kahtlemata parem, kuid tõhustamist tuleb jätkata.

Igal juhul on selle saavutamisele suuresti kaasa aidanud meie rahapoliitika. Intressimäärad on püsinud madalal tasemel pika aja jooksul, mis on võimaldanud inimestel võtta laene, osta eluasemeid, teha investeringuid ja luua töökohti.

Seega tuleb tööd jätkata, unustamata põhiprobleeme, kuid samas on olukord kahtlemata paranenud.

Jan Belgiast tunneb muret töötuse pärast. Ta säutsub: „Kujutame ette, et tehisintellekt ja robotid põhjustavad massilise noorte töötuse. Kuidas EKP reageeriks?”

Kartusi, et tehniline areng hävitab töökohti, on olnud juba alates tööstusrevolutsiooni algusest.

Seni on kogemused näidanud, et uute tehnoloogiate juurutamisel on tegelikult loodud rohkem töökohti, kui neid on seetõttu likvideeritud.

Võime olla üsna kindlad, et see nii on.

Siinjuures on olulised kaks tingimust. Esiteks kanduvad eelised uusi tehnoloogiaid juurutavast sektorist edasi majandusse tervikuna, võimaldades luua rohkem töökohti muudes sektorites.

Teiseks võivad uusi tehnoloogiaid juurutavates sektorites töö kaotanud inimesed leida uue töökoha teistes valdkondades.

EUROOPA KESKPANK

EUROSÜSTEEM

Selline kohandumine ei kulge alati lihtsalt ega valutult. Seega on mõningane valitsuse toetus tegelikult vajalik, seda nii hariduse kui ka väljaõppe kaudu, et inimesed saaksid omandada uusi oskusi.

Victoria, kes elab praegu Prantsusmaal, soovib teada: „Kuidas saaks rakendada plokiahela tehnoloogiat majanduse toetuseks?”

Plokiahela tehnoloogia on tegelikult üsna lootustandev. See võimaldab muuta teatud protsesse palju kiiremaks, kui need praegu on.

Näiteks arvet on võimalik töödelda automaatselt kohe, kui see saabub.

Seega uue lootustandva tehnoloogiana toetab see tõenäoliselt majandust ja loob palju eeliseid.

EKP on sellest tehnoloogiast väga huvitatud, ehkki see ei ole veel keskpanganduses kasutamiseks piisavalt turvaline ja vajab seetõttu lähemat analüüsi.

Kuna analüüsiprotsess on üsna keerukas, oleme ühendanud jõud Jaapani keskpangaga. Samal ajal loodame, et sellest on palju kasu.

Järgmine küsimus on esitatud Itaaliast ja puudutab *bitcoin*'i. Italo soovib teada: „Kui te oleksite noor üliõpilane nagu mina, kas ostaksite *bitcoin*'e ja hoiaksite neid tagavaraks?”

Mina ei saa öelda Italole, mida ta tegema peaks. Avameelselt öeldes mõtleksin ma selle üle hoolikalt järelle.

Vaadake, tänane euro on euro ka homme. Selle väärtus on stabiilne. *Bitcoin*'i väärtus aga kõigub tugevalt.

Seepärast – kuid mitte ainult sel põhjusel – ei nimetaks ma *bitcoin*'i vääringuks.

Euro on tagatud Euroopa Keskpanga poolt, dollar Föderaalreservi Süsteemi poolt. Vääringuid tagavad keskpangad või valitsused. *Bitcoin*'i ei taga aga keegi.

Panin tähele, et paljud on küsinud, kas EKP kavatseb *bitcoin*'i keelata või seda reguleerida.

Pean ütlema, et see ei kuulu EKP vastutusvaldkonda.

Christiaan Hollandist soovib teada: „Kas Teie hinnangul suudavad EL ja EKP viia ellu piisavalt reforme, et tulla toime järgmise suure majanduskriisiga, enne kui see kätte jõuab?”

Sellele küsimusele vastamiseks tuleks esmalt ajas tagasi minna ja vaadata, milline oli nende riikide

olukord sel ajal, kui kriis algas.

ELi riikides võis kriisi alguses täheldada nelja peamist probleemi.

Esiteks ei olnud paljud euroala riigid konkurentsivõimelised.

Teiseks oli valitsussektoril ulatuslik võlakoormus, mistõttu valitsused ei saanud reageerida kriisile, suurendades oma eelarvet. Ka eelarvepuudujääk oli märkimisväärne.

Ka erasektori – nii kodumajapidamiste kui ka ettevõtete – võlakoormus oli suur, mis tähendas, et inimesed ei saanud korvata oma sissetuleku äkilist kaotust võla suurendamise kaudu.

Nii finants- kui ka pangandussüsteem olid väga nõrgad ja haavatavad ja meie rahaliit oli niivõrd ebatäielik, et ei suutnud kriisiga tõhusalt toime tulla.

Nüüdseks on kõigis neis valdkondades tehtud märkimisväärseid edusamme.

Paljude riikide majandused on märksa konkurentsivõimelisemad, valitsussektori võlakoormus on vähenenud, ehkki rohkelt tööd ootab veel ees.

Erasektori (ettevõtete ja kodumajapidamiste) võlakoormus on samuti kahanenud, finantssüsteemi jaoks kehtivad nüüd karmimad reeglid ja rahaliidus oleme loonud ühtse pangandusjärelvalve.

Seega on olukord muutunud, kuid tööd on vaja jätkata konkurentsivõime tõstmise, võlakoormuse vähendamise ja rahaliidu valdkondades, kus tuleb süvendada rahapoliitilist lõimumist.

Praegu riikide valitsused nende eesmärkide nimel tegutsevadki.